

دهسه لات و رووناكبير!

نامه ی ژماره: 1

شاكار گيان، كچي هيژام

ئهو تهوهره ی ئه مپۆ ده مه وئ له سه ری بدویم زۆر كه سی تر له سه ری دووون. (دهسه لات و روشنبیر و په یوه ندییه كانی نیوانیان) به تاییه ت له م ماوه یه دا بوو ته مۆده ی باس و پیم وایه ئه وه ی دهستی قه له می گرتبیت له سه ری دوووه و له نیدوانه كانییدا خۆی پئ سه ركه ده ی روشنبیرانه و پیناسه یه کی وای بۆ رووناكبير كردوو كه خۆی بکه ویتته چه قی ئه و پیناسه یه وه و هه موو ئه وانی تر له په راویزدا دابنیت. منیش له م نامه یه دا ده مه وئ باس له هه مان بابته بکه م، به لام به هه مان دیسكۆرس نا كه زۆربه ی پیراهاتوون و مه خابن خۆ له سه نکه ری دژ "به ویتتر" داده نین و کاتئ ده دوین كه سیکی دیاریکراویان له به رچاوه و ده یکه ن به چه قی باسه كه به بی به لکه و هه ندئ جار به بی ئه وه ی ناوی به ن، هه ندئ جاریش خۆیان پیراناکبیرئ و ناویشی ده به ن و ناتۆره شی بۆ داده تاشن.

گیانه که م شاكار،

ساده و ساكار له ئه زموونی خۆمه وه ده دویم و له سه ر زه مینی ریالیته یه کدا كه ده نگی خۆسه پینه ر ده نگی باوه و ده نگی باویش هی پیاوه یان رووتتر بلیم ده نگی روشنبیری باوکسالاره، به زمانیکی تاییه ت و به میتویدیکی خۆکرد رووناکی ده خه مه سه ر بیری خۆم و له په یوه ندی نیوان خۆم و دهسه لات ده دویم. چونکه خۆم پانه هیناوه نه ریتیانه له بابته ته کان بدویم و هه ر قسه كانی ئه وان بجومه وه، هه میشه بیر له په یقی تاییه تی ده که مه وه، كه "خۆم" دروستی بکه م و به شیوازی تاییه تی "خۆم" له چوارچیه ی زمانی بگرم. هه میشه ش چوارچیه بۆ بیره کانم دروست ده که م، نه ک بیره کردنه وه بۆ چوارچیه کان دابتاشم. پروانه چون هه میشه جه خت له سه ر پاناوی "من" و جیناوی "خۆم"، ده که مه وه. ئه مانه هه موویان له به ر گرنگی خۆده له نیو بازنه ی ژبان و ژینگه دا، كه به هاوسه نگبوونیان هاوسه نگی له ژبان دروست ده بیت و به لاسه نگیشیان به ره و گیزاومل ده نین.

هاورپیه کی زۆر هیژام له م پۆژانه دا پینی گوتم: ئیستا تو راویژکاری سه رۆکی حکومه تی و له مه ودوا ناتوانی وه ک پيشووتر كه راهاتبووی به زمانیکی رهوان و نازاد به یقی و په خنه بگری و بئیته گو، چونکه له مه ولا قسه كانی تو به هی به ریز نیچیرقان بارزانی لیک ده دریتته وه. هه روه ها پینی گوتم كه له مه ودوا به تاییه تی نابیت په خنه له حیزبه کان بگرم، ده نا وه ک قسه ی به ریزی یان قسه ی پارتی لیک ده دریتته وه و ده بیته هۆی ناکوکی و لیکترازان و کیشه و چی و چی..

من له یه که مین رۆژی راگه یاندنی دهستبه کاربوونم له لایهن خوودی سه رۆکی حکومه ته وه و، له بهر دیدی سه دان ژن و پیاوی نیو هۆله که و هه زارانی بهر شاشه ی کوردستان تیژی، نه مسال له رپوره سمی یادی رۆژی جیهانی ژنان و له هه ولیری پایته خت دا، دوا ی سووپاسکردنی بو نه و متمانه یه ی پیتی به خشیووم و هه ئیبراردووم بو نه رکیکی وا، راستییبه کم بو هه مووان درکاند، نه ویش نه وه بوو که منیش پیویستم به وه هه بوو دنیابم له وه ی که نازادی و تاییه تمه ندییبه کانم پارێزراو ده بن و به و بیروباوهره پیشکه تنخوازییه ی که هه تا نیستا سازشم له سه ر نه کردوو و له مه ودواش نایکه م، کار بکه م. بۆیه ده بوو منیش متمانه م لا دروست بییت به رامبه ر به به ریزی بو نه و مه به سته ش به چه ندان شیواز تاقیم کردو. ته نها له دوا ی نه و پرۆسیسه و ده رچوون له و تاقیکردنه وان به بروایه کی ته واوه متمانه م پێ به خشی و هه ئمبرارد بو نه وه ی کاری له گه ئ بکه م.

له و رۆژه دا که من نه و قسانه م به راشکاوی کرد، هه بوون سه رسامی خۆیان ده ربهری که چۆن ویراومه له حزووری سه رۆک وه زیراندا قسه یه کی وا بکه م؟ پێیان گوتمه وه، یان ده مبیسته وه که وایان گوتوو. راستی با بو هه مووان روون بییت، کورسی و پایه لای من هیج نرخیکی نییه، نه گه ر مروف نه یتوانی بو گه شه سه ندنی به ها به نرخه کانی مروف و بو مروفایه تی به کاری به نییت. راسته نه و پله یه ی که بییت به راوێژکاری سه رۆکی حکومه ت پایه یه کی بلنده، به لام خو پله و پایه ی من وه ک نووسه ریک که متر نییه له وه، به تاییه ت نووسه ری نه بووم که هیچم نه بییت بیدۆرینم. بۆیه پیویست بوو دنیابم سه رمایه ی فیکرم پارێزراو ده بییت، ده نا ناماده نه بووم ببه به هاوکاری هه ریه کینگی تر، با سه رۆک وه زیرانیش بییت.

بیرته کچی شیرینم له نامه ی رابردوودا بۆم نووسیت رۆژی له نه رشیقی مایه ری بروانه و بنۆره چی جنیو به من دراوه؟ کچی هیژام بو نه وه ی به ناو هه موو مایه ره کاندانه گه رییت و ریگه ت بو ئاسان بکه مه وه. بۆت ده ستنیشان ده که م کامیانه و له نامه کانی داهاتوودا نه یینی نه و هیرشانه شت بو ده گیرمه وه که بۆچی و له پای چی ماوه یه کی دوورودرێژ سایتی "کوردستان پۆست" هه موو بابته کانی خوی بو دژایه تیکردنم به کار هینا و هه رچی سووکایه تی هه یه پیتی کردم، سه د بابته زیاتری له دژم نووسی. که هۆکاره که ی بزانی سه رسام ده بییت و ره نگه زۆریش پێ بکه نیت به سه رهاته که سه ره قوریش دینیته پیکه نین.

هه موو نه وانیه که نووسران و بلاوکرانه وه به جنیوه هه ره مزره کانی شه وه، مایه ی خوشحالیمن، چونکه پیوه ریکیان دایه دهستم که کاریگه ری من له پانتایی رۆشنییری و سیاست دا چه نده و رابردووی من و کاره کانی من تا چه ند کاریگه ر بوون. ماوه یه کم دانا بو بیدهنگی و دواتر وه لامیکی کورتم به پیره میردی خاوه ن مایه ر دایه وه و نیدی تا نیستا به بیدهنگی مامه وه. به لام وه ک له هۆنراوه یه کی خۆمدا پیش بیست سال نووسیمه، نیستاش دووپاتی ده که مه وه که "بیدهنگی من هه زاران ده نگه"، چونکه که بیدهنگم له پیناوی په یقینیکی جیاواز و تاییه تی بیدهنگ ده بم، له پیناوی نه وه ی له کاتی ناپیویستدا قسه نه که م و به بی به لکه نه په یشم، له پیناوی نه وه دا ده نگ مانای هه بییت و، کاریگه ری هه بییت، له پیناوی نه وه دا که ده نگم له ناخه وه ی خۆمه وه هه لقبولیت و بجیتته ناخی گوینگر یان خونه ره وه وه.

کچی هیژام.. هه میشه گووتوومه و ئیستاش دهیلیمه وه، خوئاسی زۆر گرنگه. پیتم وایه تا رادهیه کی باش ناشای خۆم بووم. ده زانم چه ندم ئه رک بۆ کۆمه لگه که م کیشاوه و، مافه کانیشم چه ندم، قهت له مافی خۆم زیاترم نه ویستوو و پیوه ری ئه و مافه ش ئه و ئه رکانه بوون. یاسایه کی ساکار و گرنگیش که له هه موو ناست و بواریکدا پیویسته کارا بیته یاسای ئه رک و مافه. بویه وهک چۆن سه روکی حکومهت که ئه رک ده کیشتی بۆ کۆمه لگه و به ریوه به ری یه که می کۆمه لگه یه و "رۆژی هه ژده کاتر میز کار ده کات"، مافی خویه تی ستافی خۆی هه ئیژیژی، تاقیان بکاته وه تا بزانیته چه ند شیاون بۆ ئه و کاره، چه ند جیگه ی متمانه ن. به هه مان شیوه ش هه ری که له ستافه که ی "که منیش یه کیکیانم" ده بیته ئه ویان هه ئیژاردیته و تاقیان کردیته وه و متمانه یان پیی هه بیته. بویه من له سه ر بناغه ی ئه و ئه رک و مافه، مافی ئه وه شم دا به خۆم ئه و مروقه ی که کاری له گه ل ده که م "با سه روکی وه زیرانیته بیته" تاقی بکه مه وه و، بزانه ده توانم به و تایبه تمه ندیبه وه که من هه مه و به و بیره پیشکه وتنخوازه وه که ئاوینه ی نووسینه کانم بوون، کاری له گه ل بکه م؟

به ئی به شانازیبه وه دهیلیم وام کرد. له وه سه فه ره مدا که له کۆتایی سالی 2004 دا بۆ کوردستان کردم و من بۆ پرۆژه ی کۆنفرانسیکی خۆم گه رابووومه وه و کۆنفرانسه که شم به سه رکه وتووی له سلیمانی له 22 و 23 ی مانگی دیسه مبه ردا ئه نجام دا، ئه وده م سه روبه ندی هه ئیژاردنه کانی په رله مانی عیراق و کوردستان بوو، ده یان په یوه ندیم پیوه کرا له چه ندان که سی به ریژ و لایه نی سیاسیبه وه که پییان خۆش بوو ناوی من له لیستی خۆیاندا دابنن بۆ په رله مانی کوردستان. هه ندیک له وانه زۆر به ریژه وه و راستگۆیانه ش ده یانگوت ده مانه وی به هۆی ناوی تۆوه ده نگمان بۆ بدری، که من سوپاسی ئه و ریژ و راستگۆیبه یان ده که م و ئه و متمانه جوانه یان به ده نگ و قه ئه می من، که به ئیپیان ده ده می متمانه یه کی پاریزراو ده بیته و قه ئه می من هه میشه سه رکه ش و سه ربه رزانه بۆ گه شه پیدانی ناشتی و ته بایی، بۆ په ره پیدانی دیموکراسی و بۆ مافی مروف به گشتی له کاریکی به رده وای مانووونه ناسانه دا ده بیته.

راستیبه کی زۆر گرنگ هه یه ده مه وی بۆتی باس بکه م. ده مویت زۆر دره نگتر له ئیستا و له ناینده یه کی دوور دا باسی بکه م، به لام ئه و هاشوووه ووشه به لگه سزانه ی رووی دا ئه م دانپیدانانه ی پیشخست.

راستیبه که ئه وه یه که به هۆی ئه وه وه که بیته ندازه ئه شکه نه جی ده ستی ده سه لاتی ریژی به عسم چیشتبوو، له ژیاندا چه زم نه ده کرد رۆژیک له رۆژان ته نانه ت له ده سه لاتیکی خۆمائییشدا کارمه ندیکی پایه داریم. رای من هه میشه ره خنه گرانه بووه له سه ر ده سه لاتی کوردیش، به لام نه ک بۆ رووخاندنی، به لگه بۆ چاکترکردنی. هه میشه چاوم لیی بوو چی ده کات و چۆن ره هتار ده که ت، له ترسی ئه وه ی ده سه لاتی کوردی به و ناقاره نامرۆفانه دا نه روات که هی داگیرکه رانمانی پیدارویشت و گه یشته بنبه ست، به تایبه ت هی ریژی به عس.

وهک ده بیینی ئیستا هاوکاری سه روکی ده سه لاتی کوردیم. چی وای کرد رام بگۆرم؟ سه روکی حکومهت! به ئی خوودی ئیچیرقان بارزانی، بیروبوچوون و ره هتار و ره وشتی باوه ری منیان به رامبه ر به ده سه لاتی کوردی گۆری

و توانی نه و متمانه یه م لا دروست بکات که بو گورانکاری نه رینی و بو پیشکه وتن هاوانامانجه نه ک دزه نامانجه.

کچی هیژام.. ده زانم نه و راستییی من نیستا درکانم ته زینه ره بو نه و به لگه سزانه ی که قسه ی زور ناشایسته یان نووسی. ده زانم رستی جنیوانی دیکه له ریدان، به لام چش. خودام ده کرد لافاوی هاشوووهوشیان نیخته رینی به جاری ده برد. نه وه که ی منم له گوونی راستی بترسم، مه گه ر به عس زمانمی پانه کیشا تا قرتی کات، بو نه وه ی بیده نگ بم. مه گه ره ر ته ور و جه ور نه بوو زمانی منی نه وه نده درپژ کرد.

کچم،
ناوکیک له مندا هه یه زور سهیره، باوکت پیم ده ئی به راستی سه رسامم پیت که نه وه نده وزه ت زوره و کار ده که ییت و ماندوو نابیت. راستییی که ی من هیئده چیژ له "بیری باش، وته ی باش و کرداری باش" وه رده گرم، که بیریکی باش ده زیتته سه رمه وه که سوودی بو مروقیک هه بییت و به تایبه تیش که نه و بیره بکه م به پراکتیک، هه موو ماندوو بوونم ده رده چی. فه لسه فه یه کی ساده و ساکار له ژبانی خویدا پهیره وی ده که م و ده ئیم: ته مه ن نه گه ر زور زور درپژیش بییت و به شیوه یه کی ئاساییش بمین، هه ر جه فتا یان هه شتا سائیکه. بو ته مه نی میژوو نه کاته دیداریکی کورت، ئیمه میوانیکی ته مه نکورتی نه م دنیا یه یین. که ده رپوین گرنگه یان چرایه ک به جی بهیئین، یان هیج نه بی گوئیک بروئینین، نه گه ره ر نه وه شمان پیینه کرا، با درک له هیج کوئ نه چینین، تا نه وه کانمان له چیننه وه ی به ره مه می ئیمه خه ئتانی خه م و خوین نه بن. با میوانیکی ئیسک سوکی سروشت بین.

تا نامه ی داهاتوو، به شینایی هیمنی ده ریات ده سپیتم.

...

2005/06/05